No. 1053. **DE TIJD.** 1850.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ5,00; voor de buitensteden ƒ6,00; franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

VRIJDAG, 4 OCTOBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 3 October.

De *Arnhemsche Courant* heeft dezer dagen herhaaldelijk gesproken over den stand der partijen in Nederland. Hij heeft daarover eene reeks van artikelen geleverd, die *de Nederlander* meer dan eens genoopt heeft, om daartegen te protesteren. Verbeeld u namelijk, dat onze Arnhemmer zuster eene terminologie heeft weten uit te vinden, volgens welke de partij van den heer Groen van Prinsterer de revolutionnaire partij genoemd wordt. 't Is zeker eene grap van de *Arnhemsche Courant;* waartegen *de Nederlander* met allen ernst gevorderd heeft, dat de beteekenis der woorden niet worde verdraaid. Althans de grond, waarop de partij van den heer Groen, uit Arnhem werd beschuldigd te zijn revolutionnair, bleek niet te bestaan. *De Nederlander* toch protesteerde te luid en te ondubbelzinnig tegen de liefde voor *coups d'état* van het *Goudsch Kronykske*, dan dat men regt zou hebben dat schrijven voor rekening van *de Nederlander* te laten. Is het daarmede nu tevens uitgemaakt, dat *de Nederlander* met zijne partij de revolutie niet in de hand werkt? Dat durven wij niet beslissen. Gaarne erkennen wij, dat hij in zijnen politieken strijd er met ijver op uit is, om de revolutionnaire beginselen, waar hij ze ook ontmoet, te bevechten. Maar zijn ijver gaat soms zoo ver, en zijne houding is soms zoo dubbelzinnig, dat het ons meer dan eens is toegeschenen, als of hij, zonder daarvan bewust te zijn, uit ijver voor zijne beginselen, revolutionnaire allure's aannam. Dat hebben wij onder anderen bepaaldelijk meenen op te merken in zijn strijd tegen het ministerie, dat hij, van zijn standpunt gezien, wel doet te bevechten, maar dat hij, met meer behoedzaamheid behoorde te bestrijden, wil hij in waarheid antirevolutionnair zijn.

In tijden van verwarring van denkbeelden, als alles los staat, en geen dag zekerheid geeft dat morgen zijn zal wat heden is; dan is het voor ieder pligt het bestaande gouvernement, zij het ook verdacht van gevaarlijke beginselen te huldigen, te eerbiedigen omdat het gouvernement is, en in het oog van de massa's de magt vertegenwoordigt. Men bestrijde beginselen, die men schadelijk oordeelt; maar men doe het met die omzigtigheid, dat de eerbied voor de magt behouden worde. Wij meenen, dat *de Nederlander* zulks maar al te dikwijls uit het oog verliest. En het is daarom dat wij zijne aandacht hebben gevestigd op zijne naar ons inzien schadelijke taktiek, waarin hij *de Hydra* ontmoette, en met *de Hydra*, schoon hij dacht niet hetzelfde te doen, wel degelijk hetzelfde verrigtte, namelijk de representanten van het tegenwoordige gouvernement, en daardoor, in de meening der groote menigte, de magt zelve verlaagde.

Het *Handelsblad* noemde ons onlangs, omdat wij den heer van Hall verkozen boven den heer Heemskerk Az., vijanden en bestrijders van het ministerie. De *Nederlander* van gister integendeel beschuldigt ons, dat wij al te ministerieël zijn. Beide beschuldigingen zijn even valsch, en wederleggen elkander. Wij zijn in zoo verre ministerieel, dat wij hebben medegewerkt, zoo veel in ons was, om in de Kamer de meerderheid voor het gouvernement te behouden. Maar wij zijn niet zoo ministerieel, dat wij, waar wij het noodig oordeelden, niet zouden hebben medegewerkt tot de keus ook van die afgevaardigden, die om hunne bijzondere kennissen eene herkeus waardig waren, al was het ook dat zij met het tegenwoordige ministerie in gewigtigste kwestiën van meening verschilden. Daarom hebben wij onder anderen krachtig medegewerkt tot de keus van den heer Groen van Prinsterer en andere volgelingen van zijne partij. Wij hebben ons namelijk op een onafhankelijk standpunt geplaatst, ons aan geene partij verbindende, om in elke partij datgene te ondersteunen, wat ons zal voorkomen het gemeene vaderland dienstig te zijn, en te bestrijden, wat ons schadelijk zal toeschijnen.

De Nederlander, in zijne opsomming van hetgeen hij gestelde magten noemt, predikt ten naastenbij *un converti*. Maar daar is niet het punt in kwestie. Het is niet genoeg de magt te eerbiedigen in *abstracto;* men moet haar eveneens eerbiedigen in de personen, die met magt zijn bekleed, indien men geen gevaar wil loopen, om de magt in *abstracto* bij de volksmenigte gehaat te maken. Deze toch leert doorgaans de magt niet anders kennen, dan in de personen, die er mede bekleed zijn.

Hoe er *de Nederlander* toe komt om van ons te schrijven, dat wij »zelfs in politieke aangelegenheden geen vrijheid van onderzoek" begeeren, begrijpen wij niet. Wij betwisten hem niet de vrijheid van onderzoek; maar wij wilden hem herinneren aan het *adagium: est modus in rebus*.

De *Catholijke Nederlandsche Stemmen* leveren in hun laatst nummer een verslag over een tweetal schriften, handelende over de muzijk in de kerk. Het eerste, dat van den Eerw. heer N. A. Janssen, geeft eene geschied- en oordeelkundige beschouwing over wereldsche en kerkelijke muziek, en is geschreven door een, zoo als de *Stemmen* teregt zeggen »zoowel *practisch* als *theoretisch* beroemd toonkunstenaar, wiens orgel- en pianospel door weinigen in de schaduw zal kunnen worden gesteld, en wiens, voor vijf jaren reeds (te *Mechelen*) uitgegeven, in de daad klassiek werk over *de ware grondregels van den gregoriaanschen zang* zijne hooge verdiensten als *theoreticus* van naam boven allen twijfel verheft."

Het ander »*de muziek in de kerk*" is geschreven door onzen verdienstelijken, veel belovenden stadgenoot, den heer J. A. Alberdingk Thijm, die, zoo als meer dan één opzigt behartigingswaardige brochure bewijzen heeft gegeven van veel kennis en ijverige nasporing.

Wij hebben vroeger naar aanleiding van deze twee brochures een woord gezegd over het streven der christelijke kunst in onzen tijd, die, trots alle staatsberoeringen en omwentelingen, rusteloos voortstreeft, om zich los te maken van de heidensche begrippen en vormen, ten einde, geïnspireerd door zuiver christelijke beginselen en idealen, den mensch van de aarde tot God te verheffen.

Wij laten heden hier volgen eenige regelen, die wij uit de *Catholijke Ned. Stemmen* afschrijven, waaruit blijkt, dat de *Stemmen* met den Eerw. heer Janssen van oordeel zijn, dat de christelijke kunst, wil zij toonbeelden vinden van wezenlijke kerkmuzijk en kerkzang, moet opklimmen tot Palestrina en Gregorius.

»Muzijk, zoo zeggen de *Stemmen*, muzijk die in onze Tempelen passend is, moet een *hemelsch* karakter hebben; immers, wat anders is de heilige Offerande des Nieuwen Verbonds dan de verzoenende zamensmelting van Hemel en Aarde? Men begrijpe dat wèl, en zoo doende zal de onderscheiding, door den Eerw. Heer Janssen gemaakt, voorzeker niet *ongepast* schijnen: de klove toch tusschen de *wereld en de Kerk*, is als de klove tusschen den *tijd* en de *eeuwigheid*, tusschen de *aarde* en den *hemel*. Toetse men *dáár*aan wat de Muzijk voor *Kerkgebruik* in de XVIIde, XVIIIde en vooral in onze godsdienstig verbasterde XIXde eeuw geleverd heeft, en, met de hand op het hart, vrage men zich af, of, *naar den waren geest der Kerk*, het BESTE ZELFS beantwoordt aan het hier vereischte, te weten: DE ZANG ZIJ EEN GEBED.

»De kracht van dat *vereischte* gaf den Eerw. Heer Janssen de pen in handen, zoo dikwerf hij schreef over *gewijde Toonkunst*, of zoogenaamde KERKMUZIJK. Hij gevoelt diep en levendig, *hij* de Toonkunstenaar, die tevens *Priester* is, wat het zegt, de H. Mysteriën met Zang en Orgelspel te begeleiden, en, *ware het mogelijk*, nog op te luisteren. Het is, in de daad, niet genoeg, zulk eene verheven zaak uit het oogpunt van den *Leek-alleen* te beschouwen en te beoordeelen: men bedenke wel, dat de Sacerdotale handeling aan 't Altaar vorderen *mag* en *moet* de vermijding van alle gedruisch, hetgeen de devotie des Priesters slechts in het minste storen kan; — en nu, wij vragen het in gemoede, wat is er ergerlijker dan wat men in onze dagen bestempelt met den naam van »*Orchestmissen*", op onze Hoogfeesten uitgevoerd, — niet daarbij bedenkende, dat zij, die daaraan deel nemen, »*een Engelenwerk zouden moeten verrigten*," terwijl zij, daarentegen den Schouwburg naar het Kerkkoor overbrengen, razende en tierende, als wedijverden de Zangstemmen met de Instrumenten in het wegdragen van de palm der ongehoordste *difficultés vaincues*. Welke Priester kan daarbij zich *recueilleren*, welke geloovige is in staat te midden van dat rumoer zich te vernederen in het stof, of zich te verheffen tot God?

»De *Dom van Keulen* is eene verheven, *gewijde* Poëzij, een werk van Christenkunstenaars, in eene eeuw van Geloof, dat de *Kunst* den hemel opende. De bouwstijl is echt *kerklijk*, maar daarin voegt ook de Kunst van het *gewijd* Penseel, maar daarin past ook allereerst de *Muzijk* van GREGORIUS, uitgevoerd door *Godgewijde* stemmen, begeleid door orgelakkoorden, ontwikkeld naar den aard van het hemelsche lied. Een voortreflijk Kerkvoogd maakte ons onlangs opmerkzaam op het tweeledig schadelijke der *nieuwmodische* Kerkmuziek: als *nodeloos geldverkwistend* door de kostbaarheid der uitvoering, en als *ontstichtend* voor den Priester en voor de Gemeente tevens.

»Neen, zoo ergens *Reform* noodig is, wij meenen haar van 't hoogste belang in de Muzijk der Kerk. Scherp worde de lijn getrokken, duidelijk de grens bepaald tusschen *gewijde* en *ongewijde Toonkunst*. Het *Kerkgezang* worde wederom een *zuiver* GEBED, voorgedragen door godvruchtige lippen, door personen, die het begrijpen *wat* zij verrigten, maar vooral verwijdere men uit Gods Tempel, die een *Huis des* GEBEDS is, alle *rust- en kalmte-, alle aandacht- en ingetogenheid storende* toonecompositiën, zij 't ook of ze door meer of minder doorluchtige kunstenaarsnamen geijkt zijn.

»VIGNOLA's *Architectonische Catechismus* wordt door den heer Alberdingk Thijm met eene zwarte kool gebrandmerkt (blz. 4); — het doet hem allezins eere aan, dat hij de *Gothiek*, als *gewijde* (of kerk-) Architectuur, de Kroon toewijst, in stede van met zoovelen in onze dagen geene woorden van hulde genoeg te hebben voor de *moderne* »*Madelaine*" of voor het *Panthéon* (de »*Genoveva*") van Parijs; — hij ga verder, en erkenne, dat, als de *Gothiek* den schoonsten vorm voor den Catholijken Tempel oplevert, daarin ook een Zang moet ruischen, overeenstemmende met den diepen zin van het Catholicismus; en, wanneer de muzijkale vorm waarin Gregorius het *Gebed der Kerk* uitstortte, met het wezen der Christlijke Architectuur zoo innig zamensmelt, — gelijk geen Christenkunstenaar ooit ontkennen zal, dat werklijk het geval is, — dan reike hij den Eerw. heer Janssen verzoenend de hand, en stemme, zoo niet ter gunste van Palestrina, dan onomwonden voor het *Gregoriaansch Gezang*."

De *Arnhemsche Courant* bevat een lezenswaardig artikel over de Nederlandsche dagbladpers en de zegelbelasting, waarin, na herinnerd te hebben, dat de Tweede Kamer zich destijds de belangen der Nederlandsche dagbladen aantrok en op een vrijzinnig en minder fiscaal stelsel van de zijde der regering aandrong, en met welk eene algemeene afkeuring de pers de onvoldoende toezeggingen van den toenmaligen minister van binnenlandsche zaken ontving, o. a. gezegd wordt:

Het aanzoek was even bescheiden als billijk. De Nederlandsche dagbladpers verzocht geene *gunsten* maar *regt*. Zij erkende, dat, in den tegenwoordigen stand van zaken, de zegel-belasting niet kon gemist worden, dat, zoo belastingen afgeschaft werden, er waren die behoorden voor te gaan. Zij erkende de noodzakelijkheid, zij toonde zich bereidwillig, om, waar zoo vele takken van bedrijvigheid, haren cijns aan de schatkist opbrengen moesten, ook van dezen tak van bedrijvigheid, een gedeelte aan den fiscus te doen toevloeijen. Maar zij wees tevens met nadruk aan, dat men ook hier *met redelijkheid* belasten moet, en dat, waar de druk zóó zwaar weegt, dat de gezonde ontwikkeling er door gestuit en belet wordt, de grens van het *met redelijkheid* belasten reeds overtreden is. Zij wees tevens aan, dat, zelfs uit het gezigtspunt van »het belang der schatkist" geredeneerd, het bovenmatig belasten der dagbladen eene ongerijmdheid is, doordien men, de vooruitgaande beweging en ontwikkeling der dagbladen onmogelijk makende, tevens de belasting onproductiver maakt, dan zij natuurlijkerwijze zijn zou, wanneer zij, op een matig bedrag gesteld, het meerder debiet en de grootere uit-

breiding der dagbladen niet in den weg stond. Het bekende gezegde, dat het de belasting is, die de belasting doodt, is hier volkomen van toepassing, want er is geen twijfel aan of hetgeen de schatkist aanvankelijk bij eene vermindering der zegel belasting te kort kwam, zou weldra, en door het ontstaan van nieuwe bladen, en door de uitbreiding en het meerder vertier der bestaande bladen, meer dan vergoed worden.

Maar bovenal is eene goed geconstitueerde en ontwikkelde dagbladpers noodig in een klein land, welks letterkundige bedrijvigheid zich niet buiten den engen kring zijner grenzen uitstrekt, en waar vele vakken van letterkundigen, wetenschappelijken en artistischen aard niet of zeer onvolledig bewerkt worden, omdat de kring, voor welke men zou moeten werken, te klein is, om de zekerheid van het welslagen der onderneming, aan hen die zich aan die studiën zouden willen wijden, op den duur te waarborgen. Eene welgevestigde bloeijende journalistiek zou voor al deze nu kwijnende of geheel braak liggende onderwerpen van studie, eene zekere en gerede gelegenheid aanbieden.

Het artikel besluit aldus:

»Dagbladen zijn in onzen tijd en bij onze instellingen, voorwerpen niet van *weelde*, maar van *dagelijksche behoefte*. Het publiek heeft regt *goede* dagbladen te eischen; dagbladen die dagelijks getrouw het volksleven in al zijne rigtingen afspiegelen; die talent aan kennis paren en met oordeel weten te scheiden en te onderscheiden. Maar zulke dagbladen verkrijgt men nimmer, wanneer men, met het argument der gapende schatkist gewapend, er steeds op uit is, van weinig veel te schrapen.

»Wij bevelen de zaak der Nederlandsche journalistiek aan de zorg en aandacht van regering en vertegenwoordiging ten sterkste aan."

De rede waarmede Prof. Opzoomer den 19 dezer alhier (Utrecht) zijne lessen heropend heeft, zal eerlang in druk verschijnen. Een zeer groot aantal studenten dezer hoogeschool heeft een onderteekend verzoekschrift bij monde van een hunner aan den hoogleeraar ter hand gesteld, waarin hij werd uitgenoodigd tot die uitgave te besluiten. Z. H. Gel. toonde zich daartoe bereid.

De hoofdinhoud dezer rede was: dat de ervaring, die van ons zelve en van anderen, de ervaring der menschheid, geraadpleegd naar de voorschriften der Logica, gelijk in de natuurwetenschap, zoo ook in alle andere wetenschappen, het eenige is wat den mensch uit de algemeene onzekerheid en twijfeling kan verlossen. De rede besloot met eene opwekking, om naar de ontwikkeling van het verstand strevende, bovenal het hart rein te bewaren. (*Lucifer*.)

De *Opinione* van Turijn berigt, dat de beide crimineele Kamers aldaar den 26 September in vereenigde zitting, met 13 tegen ééne stem, Mgr. Franzoni veroordeeld hebben tot verbanning, met verbeurdverklaring zijner goederen en inkomsten.

Dit berigt wordt volkomen bevestigd door andere dagbladen. De *Opinione* voegt er bij, dat het vonnis onmiddellijk ten uitvoer gebragt zal worden.

De *Concordia* meldt, dat denzelfden dag der uitspraak van het vonnis, door de regering 3 karabiniers naar Fenestrella afgezonden zijn, om Mgr. Franzoni uit zijn kerker te halen en over de grenzen te voeren.

Wij hebben dus teregt de gisteren ontvangen berigten in twijfel getrokken, alsof het Sardinisch kabinet, uit een beginsel van billijkheid, zijn ontslag had ingediend. Het berigt wordt heden trouwens ook niet bevestigd. De nieuwe strenge maatregel der verbanning van Mgr. Franzoni zal nu eene minnelijke schikking met den H. Stoel al weder moeijelijker maken. Overigens wordt nog niet medegedeeld, wat tot het vonnis der crimineele Kamers aanleiding kan hebben gegeven. De advokaat-gen. Persoglio deed den eisch daartoe; de president van het hof was de ridder Pinelli.

Om zich een juister denkbeeld te vormen van de Keurhessische kwestie is het niet ondienstig den persoon, die in den tegenstand tegen het wettig gezag aldaar de grootste rol speelt, wat van naderbij te leeren kennen.

Deze persoon nu is Bayrhoffer, ex-voorzitter van de Stenden kamer en president der Stenden commissie. Deze Bayrhoffer liet zich in het in October 1848 te Berlijn gehouden Tweede Demokraten-Congres in de volgende bewoordingen uit:

»In Marburg bestaat eene demokratisch-socialistische vereeniging, eene vereeniging van republikeinen, en eene vereeniging van vrijheidsgezinden, die gezamentlijk aldaar een districts-committé hebben gevormd. Opper-Hessen is ten volle gedemokratiseerd; het verwacht van Frankfort, dat reactionnaire dorp, waar alles in het niet zinkt, niets meer, doch het wacht alleen op de *algemeene demokratische republiek*; welke uit de centraalpunten moet voortspruiten. Ook de boeren in die districten vragen of de republiek niet weldra komen moet. Overigens willen wij geene andere dan de *socialistische republiek*; wij zijn met geen bloote vormen te vreden."

Men leest in eene Parijzer Correspondentie:

»Terwijl de *rooden* in Frankrijk zich binnenslands voorbereiden om een teeken van leven te geven, zijn ook die van het buitenland op hun best in de weer. Het is vooral te Londen, dat de socialistische propaganda het meest openlijk wordt uitgeoefend. De verkondiging harer leer geschiedt onder het opzigt en de zorg van Louis Blanc. Afgezondenen, in de ware wetenschap doorkneed, verspreiden zich in de fabrieken en leeraren er de werklieden. Men moet het bekennen, zij slagen wonder wel. En hoe zou het anders kunnen? Zouden zij dan aan die arme lieden niet kunnen bewijzen dat zij die niets hebben, alles moeten erlangen, en dat zij die alles bezitten van dit alles moeten beroofd worden? Door deze drogredenen vinden zij ingang. Er vormen zich vereenigingen, waarin de ontevredenen van alle landen worden toegelaten. Ook Engelsche werklieden hebben zich laten aanwerven. Niet zonder belangstelling volgen zij het onderrigt, waarvan een der voornaamste takken voornamelijk betreft het zamenstellen der heilige barrikaden. Zij weigeren hunne medewerking niet aan eene inschrijving tot het bijeen brengen van een gemeenschappelijk fonds, bestemd tot het onderhoud in tijd van gebrek aan werk of van vrijwillig verzuim. Dit alles gaat een geregelden gang.

»Onder de werklieden, die met de meeste gretigheid het socialistisch geloof omhelzen, noemt men de brouwers. Dit kan de reden aangeven van de mishandeling, die de generaal Haynau heeft te verduren gehad in de brouwerij van de heeren Perkins en Barklay. Overigens is het thans bekend geworden, dat zich in die fabriek een aantal Duitsche vlugtelingen bevinden, die den Hongaarschen oorlog hebben medegemaakt.

»Lord Palmerston is door de Fransche en Duitsche gouvernementen gewaarschuwd geworden voor de revolutionaire woelingen, die te midden van het oude Engeland plaats hebben. Tot dusverre heeft hij daartegen geen enkelen ernstigen maatregel genomen; echter begint de toestand hem bekommering te baren, en inderdaad, wanneer men personen die goed in staat zijn om de waarheid te weten, gelooven mag, dan zou die toestand allerslimst kunnen worden bijaldien men er geen krachtig middel tegen aanwendt."

Eergisteren zijn aan het atheneum te Antwerpen de cursus geopend. Het publiek was verwonderd van bij die plegtigheid den geestelijke te missen, die vroeger door Z. Em. den Kardinaal-Aartsbisschop van Mechelen aan dat gesticht was geplaatst; maar die verbazing steeg ten top toen men de ware oorzaak dier afwezigheid vernam, namelijk dat de godsdienstige cursus zoolang zullen geschorst blijven, tot dat er tusschen het hooge kerkelijk gezag en de Belgische regering, met gemeen overleg, nadere schikkingen zullen zijn vastgesteld.

Herstemming voor de Provinciale Staten.

Zuid-Holland. — Rotterdam (distr. IX). Mr. *A. T. Prins*, Mr *A. Schadee*, *G. A. Blankenheijm* en *C. J. 't Hooft*.

Overijssel. — Zwolle (distr I). Mr. *J. Kalf* en baron *v. Dedem tot den Berg*. Voor den heer J. A. v. Roijen, die de benoeming tot lid van de Eerste Kamer heeft aangenomen, zal later nog eene verkiezing plaats hebben.

Tot leden van Gedeputeerde Staten van Drenthe zijn gekozen de heeren Mr. G. Vos, Jhr. R. A. v. Echten v. Holthe, Mr. H. J. Kijmmell en Mr. J. Tonckens.

Benoeming voor de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

In Drenthe is benoemd de heer Mr. W. J. TONCKENS.

Vergaderingen der Provinciale Staten.

In de op gisteren gehouden vergadering van Provinciale Staten van Noord-Holland, verklaarden de heeren D. A. Portielje en J. A. Cordes de betrekking van leden van Gedeputeerde Staten te aanvaarden. Een adres, ingediend van het dijksbestuur van de Bijlmermeer, om magtiging tot verkoop van een stuk grond, wordt in handen gesteld van het collegie van Gedeputeerde Staten. Een adres van de ingezetenen van Huizen, met verzoek om eene haven aldaar, is in handen gesteld van eene commissie, bestaande uit de heeren J. Boelen, A. Perk en C. van Bommel. Voorts gaat men over tot de benoeming van eenen griffier; uit het voorgedragen drietal, bestaande uit de heeren H. H. Roëll, J. G. Spanjaard en J. F. van Tets, wordt met algemeene stemmen verkozen de heer Roëll, die de betrekking aanvaardt.

Tot leden eener commissie tot ontwerp van een reglement van orde worden benoemd de heeren: B. Donker Curtius, J. S. van Naamen, G. de Vries Az., C. Gerdenier en S. de Vries.

De Provinciale Staten van Zeeland hebben in de zitting van 30 September een aanvang gemaakt met de beraadslaging over de begrooting. Betreffende art. 1, de kosten van het provinciaal bestuur, wordt besloten aan de buiten Walcheren wonende leden van Gedeputeerde Staten *reiskosten* toe te kennen, maar geenszins hooger tractement, gelijk door den heer Kroef was voorgesteld.

Z. M. heeft 1°. den heer Focke Fockens erkend als vice-consul van Mecklenburg-Schwerin, te Harlingen; 2°. den kapitein-luitenant ter zee J. C. F. van Maanen, op zijn verzoek, om ligchaamsgebreken, eervol uit het korps zee-officieren der Nederlandsche marine ontslagen.

Z. M. heeft 1e ontslag verleend: aan C. H. Cordens, als burgemeester en secretaris van Driebergen, Rijsenburg en Sterkenburg; aan H. Ter Kuile, als burgemeester van Enschedé; aan W. J. de Voogt, als secretaris van Schonau, en 2e benoemd tot secretaris van Schonau S. van Raven, burgemeester aldaar, ten einde die beide betrekkingen gelijktijdig te bekleeden met die van burgemeester en secretaris van Houten en Oudwulven; alsmede tot secretaris van Amby, J. G. Dolmans, in plaats van F. A. H. Brouwers, bij Koninklijk besluit van 21 Julij 1843 benoemd tot notaris, onder verpligting om van die betrekking afstand te doen; en eindelijk tot ontvanger van het expeditie-kantoor der in- en uitgaande regten te Galderen, Noord-Brabant, C. Schokker Hunnink, thans hoofd-commies der belastingen te Breda, met suppressie van laatstgemelde betrekking.

Wij meenen onzen lezers geen ondienst te doen, met hun nogmaals te herinneren dat van af Maandag 7 October tot en met Zaturdag 26 October ek., bij de Nederl. Bank dagelijks en bij de Arrondissements-betaalmeesters (mede op alle werkdagen te Amsterdam, echter alleen op de vier laatste dagen der week) gelegenheid is tot inwisseling der stukken van 10 en 5 centen, geslagen naar de wet van 28 Sept. 1816; terwijl ze niet langer dan tot den 27 October in betaling behoeven te worden aangenomen.

Bij resolutie van den minister van binnenlandsche zaken van 25 Sept. ll. N°. 92, is aan den heer M. Wenmaekers, te Maastricht, voorloopige concessie toegestaan voor eene schroefstoombootdienst op het kanaal tusschen Maastricht en Luik.

Eene dergelijke concessie moet, naar men verneemt, door de Belgische regering verleend zijn aan den heer F. de Selys de Fanson, te Luik, doch die concessie is niet van kracht voor het Nederlandsch gedeelte van voorschreven kanaal, zoo lang daarvoor aan de Nederlandsche regering geene magtiging is gevraagd en verkregen.

Men mag het voor zeker houden, dat de Nederlandsche en Belgische regeringen zijn overeengekomen, om het kanaal van Luik op Maastricht, tegen den 15 October e. k. voor de vaart open te stellen.

Tegen dat tijdsbestek zullen ook de sluis en brugwachters en verder personeel voor de dienst van dat kanaal benoodigd, benoemd zijn. De daartoe strekkende voordragten zijn bereids aan de regering opgezonden.

Maandag jl. heeft Z. Hoogw. Mgr. J. Zwijsen, bisschop van Gerra, te Rosmalen bij 's Hertogenbosch het H. Vormsel toegediend. De inwoners dier gemeente hebben niets verzuimd om door openbare huldebewijzen blijken te geven van hunne belangstelling in die indrukwekkende plegtigheid en van hunne innige hoogachting voor den waardigen kerkvoogd.

Wij deelden gisteren het berigt mede, dat bij Wezel gezonken was, de stoomboot *IJssel*, van de Rijn- en IJssel-Stoomboot Maatschappij.

Als nadere bijzonderheden kunnen wij thans daaromtrent het volgende mededeelen:

De stoomboot *IJssel*, voer boven Wezel de rivier op, toen de kapitein eene passagiers-stoomboot van de Keulsche stoomboot maatschappij benevens een zeilschip, den Rijn afwaarts zag komen. Om deze twee schepen te mijden, verliet de kapt. van de *IJssel* het gewone vaarwater, in het vertrouwen, dat hij elders water genoeg zoude vinden; dit was echter zoo niet; spoedig raakte de boot aan den grond, met dat gevolg, dat zij een lek bekwam en kort daarna zonk, op eene diepte echter van niet meer dan 5 à 6 voet water; men is ijverig bezig te pompen, en hoopt de boot spoedig weder boven water te brengen. De goederen hebben eenigzins geleden. De passagiers zijn, naar men vermoedt, met de sloepen van de boot naar Wezel teruggebragt. (*N. R. Ct.*)

's GRAVENHAGE, 2 October. Heden heeft het prov. geregtshof uitspraak gedaan op het hooger beroep door den Heer L. van Vliet ingesteld, tegen het vonnis door de arrondissements regtbank alhier tusschen hem en de Gebr. v. Langenhuijsen gewezen, en den Heer L. van Vliet, niet ontvankelijk verklaard in zijne in 1sten aanleg ingestelde vordering; voorts aan de Gebr. v. Langenhuijsen hunne reconventionele vordering voor een bedrag van ƒ1600 ongeveer toegewezen, en den Heer L. van Vliet daarin veroordeeld, met afwijzing van het verdere bedrag der reconventionele vordering, compenseert uit dien hoofde der kosten van appèl, en veroordeeling van den Heer L. van Vliet in de kosten van 1sten aanleg.

's HERTOGENBOSCH, 1 Oct. Ik verneem dat bij het gouvernement het plan zou bestaan om de roodkoperen centen en halve centen in te trekken en die door geelkoperen munt te doen vervangen, en dit wel voornamelijk ten einde de circulatie van Belgische centimes en halve centimes te weeren. (Hdl.)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 1 Oct. Op voordragt des ministers van oorlog heeft de President der Republiek een dekreet uitgevaardigd, houdende organisatie der lagere en middelbare Muzelmansche scholen in Algerie. Het onderwijs, hoofdzakelijk ten dienste van behoeftigen ingerigt, is kosteloos en omvat taal- en letterkunde, de regts- en godgeleerdheid.

— Het besluit van den President der Republiek, om voortaan niemand meer tot zich toe te laten dan op een formeel verzoek om audientie, wordt zeer verschillend beoordeeld. Sommigen juichen zelfs dien maatregel toe, zeggende, dat hij daartoe gedwongen is geworden door de vele onbescheidenheden, welke lieden, met wie hij dagelijks omgaat, zich ten opzigte zijner bedoelingen en plannen veroorloven, daar zij zijne geheimste gesprekken en ontboezemingen verkeerd uitleggen en aan de dagbladen mededeelen.

— De *Corsaire*, die dagelijks op eene geestige wijze den spot drijft met de wetsbepaling betreffende het onderteekenen der dagblad-artikels, zegt dat bij den naam der onderteekening zeker ook de voornamen en de woonplaats moeten gevoegd worden. »Waarom, vraagt hij, eischt men ook niet van de auteurs dat zij bewijzen overleggen dat zij behoorlijk gevaccineerd zijn en hunne directe belastingen hebben betaald?"

— Onder de geruchten van den dag behoort dat de reis van den heer de Persigny ten doel zou hebben de Engelsche regering te polsen over een bezoek, dat de President der Republiek bij koningin Victoria zou willen afleggen.

— Bourgoing, onze gezant te Madrid, is hier aangekomen.

— De gezant van Nepaul heeft dezen morgen Parijs verlaten, zich naar Marseille begevende, van waar de Engelsche stoomboot *Gromler* hem naar Alexandrië zal overvoeren.

— Volgens een berigt uit Frohsdorf, was Salvandy daar aangekomen. Den 23 was de gravin de Chambord van daar vertrokken, ten einde haren oom den Aartshertog Ferdinand, die zeer ziek ligt, te bezoeken.

— Men verwacht de wederverschijning van twee republikeinsche dagbladen, *de Temps*, onder directie van Xavier Durrieu en de *Reforme*, geredigeerd door Ch. de Lesseps.

— Crémieux, de gewezene zegelbewaarder van het voorloopig bestuur, heeft in het dep. Drôme, nabij Valence, een landgoed met bosschen en mijnen gekocht voor 800,000 fr.

— De *Salut Public* van Lyon maakt gewag van eene ontdekking, welke dezer dagen door den scheikundige Gannal gedaan is, en welke daarin bestaat dat hij, door eene nieuwe wijze van bereiding, het brood kan leveren vóór de helft van den tegenwoordigen prijs.

— De staathuishoudkundige Frederic Bastiat is overleden te Nizza, werwaarts hij zich tot herstel zijner gezondheid begeven had.

— Onder stof bedolven is in de sacristy van de kerk van Mas d'Angenais eene schilderij ontdekt, *den stervenden Christus* voorstellende, en door Rembrand in 1631 gepenseeld. Deze prachtige schilderij is op paneel en goed bewaard gebleven.

— Op de kermis te Lahouheyre stond een os vastgebonden aan een der palen van eene kermistent, waarin ververschingen verkocht werden. Dit beest, door het een of ander toeval verschrikt, ging aan den loop, ten gevolge waarvan de gansche tent met groot gedruisch ineenstortte. De verwarring, daardoor ontstaan, nam op eene schrikbarende wijze toe, toen daarop al de overige ter markt gebragte stieren, ossen en koeijen de touwen losrukten en als razend heensnelden, gelukkig nog in de rigting eener naburige weide, nadat zij in hunne verwoede vaart eene menigte uitstallingen verbrijzeld en kermisbezoekers het onderst boven geworpen hadden. Twee mannen, eene vrouw en een kind hebben daarbij het leven verloren, en een groot getal andere lieden zijn meer of min zwaar gekwetst.

— In de omstreken van Argenteuil was de wijnoogst begonnen en reeds in vollen gang, maar op den wijnberg van Jean Lairand was alles stil, want Jean Lairand lag ziek, en met innige droefheid hoorde hij op zijn ziekbed van de bedrijvigheid zijner buren spreken, zonder dat er bij hem iets te doen was. Dit was ter ooren van den dorpspastoor gekomen, en reeds den volgenden Zondag voegde deze achter zijne predikatie de volgende woorden: »Mijne broeders, ik moet u zeggen dat Jean Lairand ziek is, en dat er niemand in zijn wijngaard werkt."

Dit weinige was genoeg. Den volgenden morgen met het krieken van den dag, kwamen de arbeiders in menigte op den wijnberg van Jean Lairand, wierpen hunne buizen uit en begonnen den arbeid met zulk een ijver, dat het werk in 24 uren gedaan was. Reeds waren twee stevige mannen in de wijnkuip met persen bezig en deden het schuimende sap met stroomen in de vaten vloeijen, toen Jean Lairand, geleid en ondersteund door zijne vrouw, die mede van het geheim wist, langzaam naar de schuur sukkelde. Hoe vreemd keek de goede man op toen hij dien blijden arbeid aanschouwde; vreugdetranen kwamen in zijne oogen, en hij vond geene woorden om zijn dank uit te drukken; maar van het oogenblik af aan dat hij van de vrucht van zijn wijnberg gedronken en met de brave Karels, die hem zoo edelmoedig geholpen hadden, geklonken had, voelde hij zich beter, en thans is hij bijna geheel hersteld.

MADRID, 28 Sept. De luitenant-generaal Don José de la Concha vertrekt 5 October naar Cuba; de versterkingstroepen zullen ook eerlang onder zeil gaan. Twee generaals vergezellen den luitenant-generaal; de een voert het bevel over de kavallerie, de ander over de infanterie.

— De werkzaamheden aan de telegrafische linie tusschen Madrid en Cadix worden met ijver voortgezet.

ENGELAND.

LONDEN, 1 October. Men verneemt dat de koninklijke familie van Balmoral zal vertrekken den 10 Oct.; In den avond van dien dag hoopt zij zich te Edimburg te bevinden, van waar zij Zaturdag den 12den, de reis verder zal voortzetten.

— De nieuwe opperbevelhebber der troepen in O. Indië, sir William Gom, is ll. Zaturdag naar zijnen post vertrokken; hij neemt den weg over Triëst.

— In de laatste week is aan edel metaal van Londen uitgevoerd eene waarde van 22,573 £.

— De Engelsche zeemagt bezit thans 164 stoomschepen. Deze ontzettende vloot wordt berekend op 44,500 paardekracht. De machines kunnen 42 millioen guldens waard zijn.

— In den nacht van Zaturdag ll. is te Liverpool een geweldige brand uitgebarsten in de oliefabriek der heeren Bancorft en C°.

— Het kustbewaarders station te Hope Cove nabij Kingsbridge, heeft aan de redactie van de *Times* eene opgevischte flesch toegezonden, inhoudende het volgende berigt:

»Wij, de passagiers en equipage van het schip *Harpley*, bestemd naar Australië, sluiten, om onze vrienden te berigten, dat wij ons half dood op een vlot bevinden, dit papier in eene flesch, wier inhoud wij eerst uitgedronken hebben, zijnde het eenige vocht, dat in 24 uren over onze lippen gekomen is. Het schip kreeg een lek en zonk op 24 September 1850. *Courtenay Fowel.*"

— De *Catholic Standard* meldt, dat ten gevolge eener inschrijving, in Oostenrijk geopend ten voordeele van behoeftige Katholijken in Ierland, de aanzienlijke som van 3.200 £ (37.400) door tusschenkomst van Lord Clarendon aan de verschillende bisschoppen van Ierland, elk voor een gedeelte, is ter hand gesteld.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 2 Oct. Men verneemt dat de voorloopige toestand der Unie den 15 dezer niet op den tegenwoordigen voet zal verlengd worden.

— Men schrijft uit Hamburg 1 October. Friedrichstadt geweigerd hebbende zich op de sommatie der Holsteiners over te geven, zoo zal er waarschijnlijk een nieuwe aanval tegen die stad worden ondernomen.

— Den 30 September is te Darmstadt eene verordening uitgevaardigd, waarbij, in weerwil van de weigering der Kamers, het voortheffen van de belastingen voor de laatste drie maanden van dit jaar bevolen wordt. In eene bij deze verordening gevoegde proclamatie worden nog verdere maatregelen aangekondigd.

— Onmiddellijk na zijne benoeming tot minister van buitenlandsche zaken in Pruissen, heeft de heer von Radowitz aan de Oostenrijksche en Russische kabinetten eene onbewimpelde verklaring toegezonden, nopens de houding die Pruissen van plan is bij de Keurhessische kwestie aan te nemen, en beide deze hoven dringend uitgenoodigd, hunne meening dienaangaande te willen uiten.

— Volgens berigten van St. Petersburg is de graanhandel te Odessa zeer bloeijend.

— Uit het jaarlijksch verslag van den Russischen minister van eeredienst blijkt dat in 1849 in het Russische rijk (Polen uitgezonderd) 2142 scholen waren, bezocht door 113.281 scholieren; (dit maakt 1 scholier op de 500 zielen) In dat jaar waren 803 oorspronkelijke en 37 vertaalde boekwerken uitgekomen.

WILHELMSBAD, 28 Sept. De keurvorst heeft heden in eene verordening verklaard, dat het in den staat van spanning waarin het land verkeert, tot welzijn des volks volstrekt noodzakelijk is, dat zijne monarchale magt niet door eene andere onafhankelijke autoriteit worde verkort of belemmerd; reden waarom, op voordragt van het staatsministerie, aan de regtbanken en hoven een onderzoek naar de wettige kracht en de regtsgeldigheid der keurvorstelijke verordeningen, die omtrent het voortheffen der belastingen en den staat van beleg ingesloten, wordt verboden. Alle daaromtrent reeds uitgesproken of nog uit te spreken vonnissen worden vernietigd en buiten werking gesteld. Verder is besloten, dat sommige misdaden en wanbedrijven, die tot de bevoegdheid van den burgerlijken regter behooren, in het vervolg van tijd slechts door de krijgsraden zullen worden onderzocht en beoordeeld; nogtans is in deze gevallen het burgerlijke strafwetboek van toepassing. Als zoodanige misdaden worden o. a. genoemd: ongehoorzaamheid aan de wet en de bevelen van den opperbevelhebber, oproeijingen, aanslagen tegen de veiligheid van den Staat, enz.

WEENEN, 29 September. De toestand van den aartshertog Ferdinand d'Este is weder verergerd. Er bestaat nagenoeg geene hoop meer op zijn behoud.

— Men zegt ook, dat Kossuth ernstig ziek is.

— De keizer is naar Vorarlberg op reis gegaan Men ziet eene bijeenkomst met de koningen van Beijeren en Wurtemberg te gemoet.

— Aarif. Effendi, lid van den Turkschen divan, is benoemd tot gezant aan ons hof. Prins Karadscha vertrekt als gezant der Porte naar Berlijn. Mehemed-Pacha is gelijk men weet, met verlof van Londen vertrokken, terwijl de secretaris van legatie aldaar zijne functien waarneemt.

ITALIE.

Betreffende de onderhandelingen, die te Rome over de Piemontesche kwestie worden gevoerd, bevestigt zich heden alleen het berigt dat eene speciale commissie *ad hoc* is benoemd, bestaande uit HH. Em. de kardinalen Antonelli, Lambruschini en Vizzardelli, Mgr. Santucci, substit. staats-secretaris en de kanunniken Fioravanti en Pacifico.

De *Croce di Savoia* verzekert dat de heer Pinelli niet is teruggeroepen. De *Campana*, een Katholijk blad van Turijn, berigt, dat hij zijne geloofsbrieven nog niet overhandigd heeft, maar zich voor het oogenblik vergenoegt met de gezindheid van het collegie van Kardinalen te polsen. Die gezant heeft inderdaad eene moeijelijke taak, welke nog bezwaarlijker worden zal, naarmate zijne regering hardnekkig voortgaat met hare maatregelen van onnoodige en onstaatkundige strengheid tegen de Bisschoppen.

De *Nazionale* te Florence is in beslag genomen, wegens een artikel over het besluit des groothertogs betreffende de vrijheid van drukpers; de drukkerij van dat blad is verzegeld en de drukvorm van het geïncrimineerde nommer uit elkander geslagen.

In het distrikt Avola (Sicilië) heeft eene volksopschudding plaats gehad, ten gevolge van het naderen van eenige oorlogschepen, welke, naar men zich verbeeldde, zulk eene beweging kwamen ondersteunen; het oproer is evenwel spoedig gedempt, nadat de regter van het distrikt, die zich aan het hoofd der ontevredenen had gesteld, in de gevangenis was geworpen. Ook te Castelvetrano, waar de schepen zich vertoonden, werd het volk oproerig, en men hoorde de kreten: *leve de constitutie! weg met de tirannen!* Eene compagnie van het garnizoen werd op de vlugt gejaagd en eene andere ontwapend; ook hier is de rust weldra hersteld.

BELGIE.

BRUSSEL, 2 October. H. M. neemt in beterschap toe. Hare doorluchtige moeder, koningin Amelia, wordt stellig den 8 dezer te Ostende verwacht.

— De heer Thiers met zijne gemalin is gisteren avond hier aangekomen.

— De min. van binnenlandsche zaken heeft bij circulaire de gemeentebesturen uitgenoodigd tot het nemen van maatregelen tot bevordering der zindelijkheid in de huisgezinnen, en de gezondheid van derzelver leden. Er zullen geldelijke belooningen worden uitgeloofd, gelijk zulks te Ath heeft plaats gehad.

— In een tuin te Luik begint een appelboom thans voor de tweede maal bloesems en te gelijk vruchten te dragen.

STADSNIEUWS.

In de 212de Staats-Loterij, zijn in de 2e Klasse bij de 3e Trekking prijzen van ƒ 1000 of daarboven te beurt gevallen aan, N°. 11724 ƒ 1250, N°. 18582, 6237 en 6029 ieder ƒ 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 3 October.

GETROUWD (2 Oct.): D. P. Salomons met S. Coblentz.

BEVALLEN (1 Oct.): J. M. Haye, geb. Kiesouw, D. — H. G. Lintvelt, geb. Meyling.

OVERLEDEN (28 Sept.): P. Sitter, 12 j. — (30 Sept.) C. Abrahamsz, geb. van Delden, 35 j. — E. C. Jas, 5 m. — (2 Oct.): J. P. Kruijff, 49 j.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 3 October.

Afloop der gisteren avond gehouden Veiling over 11,500 st. gedroogde en gezouten Buenos-Ayres en Montevideo; 5000 st. Huiden Diverse en 2000 st. Schapen- en Bokkenvellen.

Kav. 1 a 49 en 70 a 78 uit de hand verkocht; } gedr.
„ 50 a 58 verkocht van 38 tot 39 cs.; } Huiden.
„ 59 a 69 en 79 verkocht van 35 tot 36 cs. }
„ 80 a 89 gezouten Fernambuck gedeeltelijk verkocht van 26 tot 27½ cs., de rest opgehouden.
„ 90 a 100 gedroogde Buenos-Ayres en Montevideo, gedeeltelijk verkocht van 27 tot 31½ cs., de rest opgehouden.
„ 134 a 142 1343 stuks Bengal en Calcutta, gedeeltelijk verkocht van 27 tot 30 cs.

De Bokken- en Schapenvellen tot diverse prijzen gedeeltelijk verkocht.

Door de Nederl. Handelm. zullen geveild worden op Dingsdag den 5den November 1850, te Amsterdam:
44623 Bossen BINDROTTINGEN, liggende te *Amsterdam*.
18315 „ Dito „ te *Rotterdam*.

ROTTERDAM, 2 Oct. Gisteren zijn afgedaan 959 kranj. Java Suiker, zeilende per Macao, prijs geheim.

GRAANMARKT.

SNEEK, 1 Oct. Boter *f* 31½ a 31. Aanvoer van Boter 1287/4 en 84/8 ton. — Kaas *f* 15 a *f* 19. Aanvoer 35,127 Ned. ℔.

ANTWERPEN, 2 Oct. KOFFIJ. Er zijn gedaan 500 b. St. Domingo.

KANEEL. Er zijn verkocht 1000 k.

LONDEN, 1 Oct. KOFFIJ. 1500 b. Bahia zijn opgehouden tot 50 s. In native Ceylan was de markt stil; men noteert ord. 54 s. en goed a fijn ord. 56 a 57 s.

PIMENT sterk gevraagd; 786 b. zijn gedaan tot 6½ a 6⅝ d. voor middel a goed.

LIVERPOOL, 30 Sept. KATOEN. Voor alle soorten worden de volle prijzen betaald. De Amerikaansche zijn zelfs iets hooger. De omzet bedraagt 8 à 9000 bn. waarvan 1000 Amerikaansche voor speculatie, 200 Fernambuc en Maranham tot 7½ a 8½ d., 1100 Bahia tot 8⅜ a 8¾ d., 200 Egypt. tot 8 a 9 d., 1500 Surate tot 5 a 6½ d. en 50 Sea Island tot 15 d.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		2 OCT. 4½ u.	gebl.	3 OCT.		4 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.			56 15/16	56 15/16	à	57	56 15/16
Dito Dito	3	»	68 3/16	68	»		
Dito Dito	4	»	89	88⅞	»	89	88⅞
Dito Obligatiën O 1.	4	»	88⅛		»		
Amortis. Syndic.	3½	»		88⅞	»	89	88⅞
Handel-Maatschappij	4½	»	169½	169½	»		
Aand. Rijn-Spoorweg	»	»	90⅞		»		
Aand. Holl. S. M.		»			»		
Obligatiën	»	»			»		
BELGIË, Obligatiën 1844	»	»			»		
Cert. bij de Belg. Bank	2½	»			»		
Dito bij Rotsch. en Volksv.	»	»	47 5/16	47¼	»		
FRANKRIJK, Obligatiën	3	»	53 7/16	53 7/16	»	53½	
SPANJE, bij *Ardoin* £ 85	5	»	11¾	11¾	»	11 11/16	
Dito Dito » 510	»	»	11 15/16	12 1/16	»		
Dito Onbep. Stukken	»	»	11⅝		»		
Dito	3	»	39⅛	39	»	39⅛	
Dito Binnenl. 2400 P.	»	»	34⅝	34 9/16	»		
Coup. *Ardoins*		»	8⅞	8⅞	»	9	8 15/16
Passive		»	4 1/16		»		
Fransche Uitgest.		»	4¼		»		
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu 4		»	36 3/16	36	»	36 1/16	36
Dito Dito	»	»	35 3/16	35	»	35 1/16	35
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	»	105¼	105⅛	»	105¼	
Dito Dito 1828 en 1829	»	»	105¼	105⅛	»	105¼	
Cert. bij d°. 1831 en 1833	»	»	96	96⅛	»		
Dito	4½	»	96	96	»		
Dito bij *Hope*	4	»	88¼	88⅜	»		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	»	»	88		»		
Dito bij id. 5de Serie	4	»			»		
Cert. te Hamburg	5	»	99⅜		»		
Inschrijving in Assignat.	6	»		66½	»		
Cert. van dito	»	»			»		
POLEN, Aand. à fl. 500	4	»			»		
Dito met Lot » 300		»			»		
AMERIKA, Bank-Actiën		»			»		
PRUISSEN, Aand. met Lot. fl. 50	*f*						
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.		76½	76½	»		
Dito Nieuwe	2½	»	41¼	40⅞	»	41	40⅞
Dito Nieuwe	5	»	81⅛	81	»	81⅛	81
Ween. Bank bij *Goll en C.*	»	»			»		
Dito	4	»			»		
Aand. met Loting fl. 500	.	*f*			»		
Nieuwe dito » 250	.	»	302		»		
NAPELS, Cert. *Lam. en Belmont* 5 pCt.							
BRAZILIË te Londen 1824	5	»		92	»		
Dito Leening 1843	5	»			»		
Dito £ 200		»			»		
PERU	4	»			»		
MEXICO	5	»	29 11/16	29 11/16	»	29¾	29 13/16
VENEZUELA 6 pCt. nu	3	»	33⅝		»		
NEW GRENADA 6 pCt. nu	1½	»	18⅛	18⅜	»	18⅝	18⅜
ECUADOR		»	3⅜		»		
Coup. Ecuador		*f*			»		
Grieken		»			»		

Denemarken 5 pCt. 100¼; Grenada uitgest. 4¼, 7/16.

De stemming in binnenlandsche fondsen was wederom flaauw 3 pCt. Fransche en Belgische onveranderd. In Spaansche ging weinig om; bijna geen verschil in de koersen. Portugeesche aangeboden en flaauw; de overige soorten meest alle nagenoeg op hunne vorige koersen. Van Zuid-Amerikaansche zijn Grenadas op nieuw ongeveer ¼ pCt. in koers gestegen. Mexicanen insgelijks iets hooger.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pc., Prolongatie 2½ pc., Disconto 2 pCt.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 56¼; Zigt Parijs 56 9/16; 2/m. Londen 11,90; Zigt Londen 11,95; 2/m. Hamburg 35⅛; Zigt Hamburg 35⅜; 3/m. Lissabon 42⅜; 3/m. Porto 42; 2/m. Petersburg 1,87.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 2 Oct. Belg. leen. 2½ pc. 49⅜; 5 pc. 97⅜; 1840, 5 pc. 98¾; Spanje Ard. 5 pc. 11¾; Binnenl. 3 pc. 84 11/16; Coupons —; Rom. Leening 76⅝.

PARIJS, 1 Oct. Fr 3 pc. 57,25; 4 pc. —,—; 5 pc. 92,30, Schatk. —,—; Bank-Act. 2270,—; Belg. 1840, 5 pc. 101; 1842, 5 pc. 101; 4½ pc. —; 2½ pc. 51; Spanje, Buit. 3 pc. 38⅞; Binn 3 pc. 34¼; Piem. Leen. 1834, —,—; 1849, —,—; Rom. Leen. 78½.

MADRID, 26 Sept. Spanje 3 pc. 35 7/16; id. 5 pc. 13⅞; id. Uitgest. Sch. 4; id. Coupons 8.

LONDEN, 1 Oct. Cons. kont. — a —; op tijd 96¼ a 96⅜; Braz. 89 a 89½; 1829/30 88½ a 89½, 1843 — a —; Buenos-Ayros 58 a 59; Den. 3 pc. 76 a 77; N. L. 5 pc. 110 a 111; Nieuwe scrip — a —; Ecuad. 3½ a 3¾; Gren. 18 a 18¼; Uitgest 3⅞ a 4⅛; Mexico 31⅜ a 31⅝; Peru 4 pc. 80 a 80¼; Uitg. 33¾ a 34¼; Grieken — a —; Port. 5 pc. 85 a 87; 4 pc. 33¼ a 33¾; 3 pc. 33½ a 34; Rusl. 1822, 5 pc. 110 a 111; (N.) 4½ pc. 97⅜ a 97½; Spanje 5 pc. 18⅜ a 18⅝; id. 3 pc. 38⅝ a 38¾; id. Passive 3⅞ a 4; Holl. 2½ pc. 57⅝ a 57⅞; id. 4 pc. 89 a 89¼; Ven. 32½ a 33½; Uitg. 11½ a 12; Belgie 4½ pc. — a —.

WEENEN, 30 Sept. Met. 2½ pc. —; 4 pc. —; 4½ pc. 82¾; 5 pc. 94⅜; Bank-Actien 1159; Lot. fl. 500, —; id. fl. 300, —.

BERLIJN, 1 Oct. Schuldbr. 3½ pc. 85¾; Loten —; Rusl. bij Stiegl. 4 pc. 92¼; Pools. 4 pc 78¾; Loten fl. 200, 96; id. fl. 300, 135¼; id. fl. 500, 81¼.

HAMBURG, 30 Sept. Rusl. Engels. leening 106, Cert. bij Stiegl. 4 pc. 88¾; Spanje, Ard. 5 pc. 10½; id. Binnenl. 3 pc. 32⅜.

FRANKFORT, 1 Oct. Met. 5 pc. 79⅝; 4 pc. 62½; 2½ pc. 42; Bank-Actien 1160; Darmst. Lot. fl. 50, 77⅞; id. fl. 25, 28⅝; Badensche Lot. fl. 50, 52½; id. fl. 35, 31¾; Nassaus. 25⅞; Holl. 2½ pc. 56½; W. S. 4 pc. 88½; Sijndic. 3½ pc. 88.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 2 Oct. H. B. Engelsman, Richard, Newcastle.

HELVOET, 2 Oct. H. van der Meyden, Java Packet, Batavia. — In 't gezigt: Zes schepen, de namen onbekend. — Gisteren nog: J. Maresal, Hambourg, (s.) Havre.

UITGEZEILD:

TEXEL, 2 Oct. S. Lammerts, Vice Admiraal Rijk, Kaap de Goede Hoop en Batavia. - R. L. Schaap, Harlingen, Suriname. - W. P. Carst, de Jonge Willem, id. - A. F. Marmelstein, Onderneming, Mobile. - G. W. Kernkamp, de Amstel, Boston enz. - A. J. de Boer, Arjen Brouwer, Triest. - H. Potjer, Titia, id. - K. P. Huges, Jacomina, Livorno. - F. D. Fokkes, Cornelis, Marseille. - V. de Cortazar, N. S. del Carmen, Bilbao. - M. Lovius, Trekvogel, Bordeaux. - T. Collyer, Magnet, (s.) Londen. - J. Hayes, Lord John Russell, (s.) id. - H. H. Hazewinkel, Ida, Liverpool. - A. J. Boug, Constantia, Drammen. - H. Christensen, Janus, Friederich.

HELVOET, 1 Oct. T. Moloney, Maese, Hull.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 11en Julij op 21° 10′ Z. Br., 36° 8′ W.L.: Hillegonda Catharina Helena, kapt. Radeloff, van Amst. naar Californie.

Den 5en Aug. op 16° 40′ Z. Br., 28° 48′ W.L.: Sourabaya, kapt. Swars, van Rotterdam naar Batavia.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

NEWYORK, Parlow, Olvia: 100 v. Terpentijn, P. T. Bicker; 34 v. Potasch, J. M. Giroldi en Zoon; 2 v. Meel, van Eeghen en Comp.; 21 v. Potasch, Wed. G. Kelderman en Zoon; 6,000 st. Duigen; Kroner en Post; 45 v. Harst, 105 b. Koopmanschappen, 34 v. Potasch, 56 Planken, 60 bl. Mahonijhout, 8,400 st. Duigen. Order.

LONDEN, Colleyer, Magnet: 343 p. Koopmanschappen, J. Wittering; 2 p. Rum, 1. v. Wijn, Tholen en Comp.; 10 k. Indigo, 40 b. Koffij, 14 b. drooge Huiden, 100 z. Suiker, 15 cer. Amandelen, 46 b. Yzer; 50 z. Guano, 158 st. Werkhout, 18 v. Palm Olie, 300 k., 50 z. Koopmanschappen, Diverse en Order.

MEMEL, Schultz, Triton: 122 last Rogge, 750 st. Masten, W. en J. D. Lulofs.

ROTTERDAM.

NEW-YORK, Stewart, South Carolina: 202 v. Potasch, 50 v. Paerlasch, 200 v. Harst, 1 partij Verfhout, 109 vtjs. Reuzelolie, Gebr. Nottebohm, 30 ktjs. Koopmanschappen, 42 cer. Schors, 10 v. Terpentijnolie, S. A. le Vino en Comp.; 2 k. Chemicaliën, 50 v. Terpentijnolie, 215 b. Katoen, [illegible] Hemmann en Comp.; 10 tiersj. Rijst, 30 v. Potasch, 25 v. Harst, F. W. C. Blom; 24 b. Salsepareille, 8 b. Koopmanschappen, Pluygers en Hauck; 233 b. Katoen, 100 v. Potasch, W. Bunge en C°.; 145 b. Katoen, Bunge en C°. te Amsterdam; 74 b. Katoen, Hoffman en Dorrepaal; 140 v. Harst, Kaars Sypestein, te Krommenie; 223 v. Reuzelolie, A. Ellerman, 818 v. Harst J. Husch en Comp.; 19 k. Gom Elastieke Schoenen, C. L. Ringrose en Comp.; 3 k. Gom Elastieke Schoenen. Eckstein, van de Velde en Koch; 1 k. Koopmanschappen, Amerikaansche Vice-Consul; 3 partijen Duigen, 49 v. Harst, Order.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 3 October in lading naar:

Keulen — P. Grenshauser, Minerva.
„ — D. Scholwertz, Colln N°. 27.
Mainz — H. Stempel, Mehemed Alie.
Duisburg — C. Scholten, Hoffnung.
Manheim — P. M. Itschert, Fortuna.
Ludwighaven — A. Böhm, Ludwighaven N°. 3.
Frankfort en *Coblentz* — G. Urmetser, Frankfort N°. 3.
Straatsburg — J. Grim, Frankfort N°. 1.
Dusseldorp, *Neus* en *Urdingen* — J. Hespe, Niederrein N°. 6.
Maastricht — M. de Jong, Vrouw Hendrika.
Tiel — C. van Uden, de Vr. Magdalena.
Venlo en *Roermond* — L. van Schendel (Beurt L. de Rijk en C°.) de Najade van Steil.
's Hertogenbosch en *Maastricht* — J. van Son, de Vrouw Catharina. Sluit 5 October.

KEULEN, 2 October aangekomen:

Kapt. A. Fritz van Amsterdam met 4161 Ctn.
„ W. Daamen „ Rotterdam „ 3119 „

KEULEN, 2 October in lading naar:

Amsterdam Kapt. Wemmers Köln N°. 7.
Rotterdam „ v. Alen „ „ 5.

Rijnhoogte ARNHEM 2 Oct. 0 el 93 duim
KEULEN 2 „ 5 voet. 10 „

te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.